СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. Рік XLIII. Ч. 41. Джерзи Сіти, Н. Дж., вівторок, 19 лютого, 1935. VOL. XLIII. No. 41. Jersey City, N. J., Tuesday, February 19, 1935. THREE CENTS.

ВІДКРИТТЯ РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ У. Н. СОЮЗА

У понеділок рано почато у власнім домі У. Н. союза звичайне річне засідання головного уряду.

Збори відкрив предсідник У. Н. Союза, гр. Микола Мурашко. Витаючи головних урядників, предсідник подав до відома, що одинокий урядник, неприявний на засіданню, головний контрольор У. Н. Союза, гр. А. Пашук, повідомив головну канцелярію, що він не може бути приявний через нещасний випадок. Завізвавши приявних пошанувати память членів і члениць У. Н. Союза, що померли в минулому році, через повстання з місць, предсідник проголосив річне засідання відкритим.

По принаттю засіданням програми нарад річного засідання згідно з пропозицією виконного комітету, засідання приступило до звітів головних урядників. Перший звіт складає головний предсідник У. Н. Союза, ґр. М. Мурашко, звертаючи наперед головну увагу на фінансову господарку виконного уряду У. Н. Союза.

ЗАХОДИ УРЯДУ ДЛЯ ПОЛАГОДЖЕННЯ ВЕЛИГО СТРАЙКУ.

НЮ ЙОРК. — Не дивлячися на те, що міський уряд пробує недопустити до страйку служби у високих офісових і апартаментових домах, юнія вислала приказ до відділів починати страйк.

Заповідають, що страйк обхопить коло тисячі таких домів та здержить роботу коло 200,000 робітників і робітниць.

З Вашинґтону приїхав сюди представник департаменту праці, щоби полагодити страйк. Міський уряд думає про те, що робити на випадок, як справді не буде робітників для вожения людей елевейторами на вищі поверхи. Виринув був плян, щоб ужити на їх місце поліцаїв і пожарників.

ҐРІН КЛИЧЕ ДО БОРОТЬБИ ПРОТИ КОМПАНІЙНИХ ЮНІЙ.

КЛІВЛЕНД (Огайо).—У „Метал Трейдс Темпел" відбулися перші збори юнійних робітників у кампанії Американської Федерації Праці проти компанійних юній. Між головними бесідниками на зборах, що стягнули коло 3,000 юнійних робітників, переважно з автомобільного промислу, був Вилієм Ґрін, предсідник Американської Федерації Праці.

„Ми думаємо перейти тепер до нападу на компанійні юнії", говорив Ґрін „та вести проти них безпощадну боротьбу. Компанійні юнії це пестії компаній. Ми вважаємо, що це є несправедливо з боку уряду або підприємств заставляти нас іти до страйку за скасування компанійних юній, але ми мусимо їх позбутися".

У тому самому змислі промовляв Френсиз Дилон, представник Американської Федерації Праці для автомобільного промислу.

АРХИЕПИСКОП ПРОПАҐУЄ СЛІДСТВО В СПРАВІ МЕКСИКА.

БОЛТИМОР (Меліленд). — Місцевий архиепископ Майкел Керлі видав публичну заяву за конґресове слідство про положення католицької церкви в Мексику.

Каже заява, що католики добиваються слідства тому, бо департамент стейту не може вести такого слідства. Заява наводить, що за таке слідство заявилися крім католицьких ґазет ще один орґан конґреґаціоналістів, відомий „Крисчен Сайенс Монитор", один орґан епископалів, жидівський тижневик „Америкен Гібру" та деякі інші некатолицькі публікації.

БОРОТЬБА ЗА ЗАКОН ПРО ОБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ.

ВАШИНҐТОН.—Ґрупа робітничих провідників та громадських діячів предложила конґресови плян закона про обезпечення проти безробіття, котрий вони радять приняти замісць проєкту сенатора Ваґнера й конґресмена Луиса.

Цей проєкт лишає, щоправда, багато справ до вирішення стейтовим законам, але він хоче, щоб конґресовий закон приказав завести якусь одностайність цих законів, приписавши непевне мінімум нагороди для безробітних. Стейт, що не сповнив би таких вимог, не мав би права до допомогу з федерального фонду для безробітних, котрий має становити основу обезпечення проти безробіття.

БОЯТЬСЯ ЯПОНЦІВ НА ФИЛИПИНАХ.

МАНІЛА. — Филипинський уряд поробив заходи, щоби поставити межі експанзії японського бизнесу на островах.

Секретар рільництва предложив урядови звіт зі своєї поїздки по провінції Давао, з котрого виходить, що Японці наймають там багато землі та управляють на широку скалю коноплі. Уряд хоче, щоби власники землі відкликали свої контракти найму землі Японцям.

Противляться цьому японські консулі, котрі кажуть, що японські підприємці вложили в цей бизнес коло 25 міліонів долярів та стратили 4,000 людей у боротьбі з тубильцями.

НЕВДАЛИЙ ПОГРОМНИЦЬКИЙ НАСКОК КОМУНІСТІВ.

Дня 14-го січня ц. р. зібралися комуністи з Волощі, Грушева, Добрівлян і Дорожева, пов. Дрогобич, і в силі понад 100 людей зробили наскок на читальняний і кооперативний дім у Волощі, та зажадали від господаря читальні буцімто в цілі визичення книжок з бібліотеки читальні. А в дійсності мали намір здемолювати дім. Притім розкидали вони комуністичні летючки. Та господар читальні замісць отворити їм читальню, вхопив рискаль і кинувся розганяти їх. На крик, який там зчинився, збіглися громадяни Волощі і розігнали цю комуністичну банду, потурбувавши притім кількох з них. Наслідком дальшої ліквідації цього наскоку поліція з Добрівлян арештувала 11 осіб з Грушева, Добрівлян і Дорожова, в тім 3 дівчата — „товаришки" з Грушева.

НАМАГАНЕ САМОГУБСТВО ДЕСЯТЬ-ЛІТНЬОГО ХЛОПЦЯ.

З третього поверха одного з домів у Лодзі вискочив з вікна десять-літній хлопець. Він упав на електричні дроти і повис на них. Ратункове поготівля стянуло його з дротів, а тому, що хлопцеви нічого не трапилося, залишили його під опікою родичів. Хлопець хотів умерти зприводу докорів батька за лиху ноту в школі.

ВАРШАВА ПЄ НАЙМЕНШЕ МОЛОКА.

Організація продуцентів молока виготовила статистику спожиття молока в Польщі. Виявилося, що Варшава консумує найменше молока з усіх міст у Польщі. Найбільше молока пють мешканці Кракова.

ТРАҐЕДІЯ МИСТЦЯ.

У Будапешті повісився 60-літній пяніст Клеменс. Недавно втратив він володіння правою рукою і не міг більше грати. Це й було причиною його самогубства.

47 МІЛІОНІВ ВТРАТИ.

На запит, що його поставила парляментарна комісія для прослідкування справи Ставіського французькому урядови, уряд відповів, що втрати французьких громадян з приводу афери Ставіського є 47 міліонів франків.

В ЦИТРИНІ ВІДКРИЛИ НОВУ ВІТАМІНУ.

З давен-давна поручає народня медецина пити горячий чай з цитриновим соком при всяких перестудах і захорінях віддихових доріг. Як звичайно воно буває, наукові досліди потверджують щойно далеко пізніше те, що давно вже знає практична народня медицина. А саме досі відомо було, що в цитрині є протигнильцева, або інакше протискорбутова вітаміна Ц. Німецько-шведському дослідникови вітамін, професорови Ойлерови зі Стокгольму, вдалося відкрити в цитрині ще одну дуже важну вітаміну, а саме вітаміну Йот (J). Ця новововідкрита вітаміна Йот хоронить перед зараженням зарazками запалення леґенів. Найбільше її є в чорних порічках і в цитринах. Нове відкриття повинно заохотити людей ще більше до пиття чаю з цитриновим соком.

БОЛЬШЕВИКИ ОБУРЖУАЗНЮЮТЬСЯ.

В Москві появився розпорядок, на основі якого підвищено мінімум доходів, що не підлягають оподаткуванню доходовим податком, а саме з 115 до 150 рублів. Також зменшено податкові ставки для більших доходів.

ПРИКЛАД, ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ.

Як повідомляє новий перемиський тижневик „Наша Земля", в селі Косеничах, повіт Перемишль, померла громадянка Софія Хапко, Овіяна духом жертвенности, в розумінні ваги читальні „Просвіти" в селі, що є на межі перемиського і ярославського повіту, призначила окремим записом частку майна, що мала їй дістатись при поділі батьківщини, на розбудову читальні „Просвіта" в Косеничах. Вартість запису доходить до 800 злотих.

НАХИЛ ДО КЛЯСИЦИЗМУ В ТУРЕЧЧИНІ.

В Стамбулі впроваджено виклади латинської мови. Досі в турецьких університетах клясичних мов не узгляднювано.

КУЛКА РІЛЬНИЧІ.

На недавньому зїзді повітових старостів Волині порушено питання про зміцнену підтримку й поширення на Волині рільничих „кулек", яких українське населення собі не бажає.

ЖЕБРАНИНА НА ПОЛЬСЬКИХ ЗАЛІЗНИЯХ ЗАБОРОНЕНА.

З днем 31. січня ввійшов у життя розпорядок міністерства шляхів, що забороняє жебранину на терені залізниць та у вагонах. Не вільно теж управляти ніякої торговлі, гри на інструментах, співу та інших продукцій задля зарібку.

МАНДРІВКА НАЙГАРНІШОГО В СВІТІ ДІЯМАНТУ.

На ринку в Лондоні виставили на продаж прегарний рожевий діямант, що його перський шах подарував був цариці Катерині в 1780. р. Діямант належав до царської родини. Після упадку царату княжній Михайловій вдалося вивезти цей діямант за границю і продати його одному Англійцеви. Тепер цей Англієць хоче продати його. Фахівці твердять, що це найгарніший з усіх існуючих у світі діямантів. Діямант важить 14 каратів і представляє вартість біля 2,000,000 франків.

ШТУЧНЕ СОНЦЕ В ЛОДОНСЬКОМУ ЗВІРИНЦІ.

Вдержання диких звірят у зоольоґічних городах є дуже дорогою і рисковною річчю, зокрема, якщо йде про звірята з теплих країв. Щоб цьому зарадити, в лондонському звіринці заінсталювали в будинку для малп окремі електричні огрівальні та насвітлювання „штучним сонцем" у дощеві дні. Клітки для львів покрили дахом з матеріялу, званого „вітаґляс", що пропускає ультрафіолетне проміння. Досвіди адміністрації звіринця дали дуже добрі висліди, бо звірята стали більше відпорні на хороби, а головно на чахотку, що на неї гинуло багато звірят в осінному і зимовому сезоні.

ЗМЕНШЕННЯ СВЯТ У ТУРЕЧЧИНІ.

Турецький уряд вніс законопроєкт до парляменту в справі зменшення свят. Уряд є цієї думки, що в Туреччині святкують забагато свят.

ТОРГОВЛЯ ФАЛЬШИВИМИ ДИПЛЬОМАМИ.

У Празі поліція викрила велику аферу торгівлі фальшивими дипльомами. Докторські дипльоми купували ріжні особи, між ними і чужі дипльомати. Один з обманців заробив на цих фальшивих дипльомах понад міліон чеських корон.

ПРИМУСОВЕ КУПНО ДИВАНІВ.

Відомий співак Шаляпін співав недавно в болгарській столиці Софії. За свій виступ дістав він 6,000 левів. Та тому, що з Болгарії не вільно вивозити більшої скількости грошей, Шаляпін мусів за них закупити більшу скількість диванів.

КУРС ОБОРОНИ ПОЧТОВИХ ТРАНСПОРТІВ.

В Луцьку розпочався курс оборони для почтових конвоїрів, у якому беруть участь 40 почтових службовців з волинського воєвідства. Курс має підготовити службовців до охорони почтових транспортів перед нападами.

АРЕШТУВАННЯ КОМУНІСТІВ.

На залізничій стації в Калуші арештовано ученицю 8. кл. жидівської ґімназії в Станиславові, Кляру Фішлер. Знайдено при ній комуністичні летючки і прикази окружного комітету комуністичної партії.

ВІДКОПАЛИ 2 МІЛІОНИ ПЕЗЕТІВ.

В Астурії (еспанська провінція) відкопали закопаних у землі 2,000,000 пезетів. Ці гроші закопали повстанці підчас минулорічних заворушень.

БАТЬКО ОТРУЇВ СИНА.

Федір Гуменюк з Глинська біля Рівного любився з дівчиною Неонилою Романчуківною, поки вона не вродила синка. Тоді кинув її й оженився з іншою. Суд присудив Романчуківній по 20 зл. місячно на виховання хлопця. Щоби позбутися цього тягару, Гуменюк купив у Рівному аршенику, посипав ним цукорки і, не зїв усіх цукорків. Хлопчик стував його отруєю та ще притримав його при собі, поки не зїв усі цукорки. Хлопчик побіг до матери й похвалився, що „тато його любить та дав йому цукорків". І заразже нещасна дитина впала на землю і серед страшних мук умерла. Незабаром синовбивник стане перед судом.

ВСЕ ЗА МАЄТОК.

Молодий парубок Антін Шуляк оженився задля маєтку із значно старшою вдовою, що має вже дорослих дітей. Стара жінка так закохалася, що хотіла записати чоловікови ввесь свій маєток. Цьому спротивилися її діти від першого чоловіка, Ляшуки. Почалися сварки, а навіть бійки. Підчас одної такої бійки 13-літній Мирон Ляшук так міцно вдарив свого вітчима Шуляка києм по голові, що пробив йому череп, від чого той незабаром умер у шпиталі.

ПОШАНУВАЛИ ПРЕЗИДЕНТА Д-РА КОСТЯ ЛЕВИЦЬКОГО

ЛЬВІВ. — Дня 4 лютого представники українських центральних установ зложили привіт з приводу 75-ліття д-рови Костеви Левицькому, сеніорови українських політичних діячів, довголітньому провідникови галицьких Українців і першому президентови уряду Західно-Української Народньої Републики. Д-ра Костя Левицького вважають загально одною з наймаркантніших постатей галицького відродження.

Побажання зложено ювилятови в кімнатах Центробанку, де през. д-р Кость Левицький працює як начальний директор. При тій нагоді вручено ювилятови памятковий образ з відповідною присвятою. Образ є кисти нашого славного маляря Івана Труша. В акті вручення взяли теж участь представники з провінції. Від зібраних промовив редактор В. Мудрий, а вручаючи образ зазначив, що це ніякий дар, а тільки символ вдячности і привязання.

КНИЖКА ПРО ОДНУ З НАШИХ ЦІННОЩІВ.

ЛЬВІВ. — Критик та історик мистецтва, д-р Володимир Січинський, написав книжку під заг. „Архитектура катедри св. Юра у Львові". Вийшла вона накладом Богословського Наукового Товариства у Львові. Книжка подає мистецьке, дуже докладне обличчя катедри св. Юра від найдавніших, леґендарних іще часів по сьогоднішні, як теж, описує й наше релігійне та політичне життя. Твір є цікавий для кождого, хто вміє цінити наші давні мистецькі надбання. Автор глибоко відчув красу українського стилю. В книжці є багато ілюстрацій, а між ними одна колірова репродукція одного з образів кисти артиста Ол. Новаківського.

ТРЕБА ПРОЦЕСУВАТИСЯ НАВІТЬ ЗА „ГАҐІЛКИ".

ТЕРНОПІЛЬ (Галичина). — Скалатський староста покарав студента Мирослава Кокоцького гривною в сумі 15 злотих із заміною на 7 днів арешту за „уладження демонстраційного походу публичного й безправного згромадження". Так скваліфікувало польське староство звичаєву гаґілку, яку минулого року виводжено в селі Коршилівка підчас Великодних Свят. Треба було аж рік процесуватися, щоби довести до знесення судом рішення старости.

ЦІЛИЙ ЛЬВІВ НА ПРОДАЖ.

ЛЬВІВ. — Один з найбільш відомих львівських посередників при купні-продажі реальностей заявив ґазетярам таке: „Нині можнаб купити цілий Львів, та нема кому продати. Дослівно три четверті домів є на продаж. Власники нерухомостей обдовжені по вуха і не можуть платити процентів. Крім того багато Жидів продають камениці, бо виїжджають до Палестини. На вулиці Словацького продано чотироповерхову каменицю за 220,000 злотих, а недавно давали за неї 700,000 злотих.

ПОЛЬСЬКА МОЛОДЬ ПРО УГОДУ З УКРАЇНЦЯМИ.

ЛЬВІВ. — В „Курєрі Львовскім" пише молодий вшехполяк В. Гертих про те, що „є умовини, що українську справу як справу великого політичного значіння буде можна зліквідувати". Каже, що в тім допоможуть Полякам Совети. Сам Гертих є „прихильником спольщення Русинів", а тимсамим є противником „не лиш угоди, але навіть якогонебудь переговорювання" з Українцями.

ДОВКОЛА ВАТИКАНУ И УКРАЇНСЬКИХ СПРАВ.

ЛЬВІВ. — Італійський кореспондент часопису „Наш Прапор" подає про зліквідування у Ватикані „Комісія про Руссія" та перебрання її аґенд і актів Східньою Конґреґацією. В нутрі цеї останньої зайдуть значні зміни у відношенню до української церкви. Дня 11 січня приняв папа нового апостольського візитатора, о. Івана Гуденка. З того приводу „Аввеніре д'Італія" позволив собі між іншим таке написати: „Новий відпоручник зробить усі заходи, щоб розгойдану посілість насильно прихилити до Ватикану, недопустити чужих впливів і вибити з голови селянина (себто українського!) поганський культ релігії". До найближчих змін зачисляють такі: Дотеперішній канадійський епископ Ладика має бути відкликаний до монастиря оо. Василіян на стало, а провід обняв би канадійський латинський архиепископ. Для духовного стану (парохів, катехитів, монахів) предложеноб реґулямін зразкового життя. Сама греко-кат. епархія в Канаді творилаб теж рід окремої адміністратури. Щодо справ нашої закарпатської іміґрації в Злучених Державах, то Східня Конґреґація зробить уступку зі всіми правами.

ХОЧ БІДА, ТО КУПУЮТЬ ОБРАЗИ СВОЇХ МИСТЦІВ.

ЛЬВІВ. — Вже на самому відкритті вистави мистця Миколи Глущенка знайшлись особи, що купили деякі образи, справжню окрасу для культурно влаштованої хати.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237 — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОЧИНАЙМО ВІД СЕБЕ

Свого часу ґенерал Ботлер підняв був гучні закиди, що в Америці є преріжні заговори на насильне повалення американської системи правління. Ці закиди віддано до розслідження спеціяльному комітетови палати послів конгресу, хоч ріжні ґазети поставилися до тих закидів з недовірям. Тепер комітет предложив палаті звіт, котрий якраз підтверджує те, що думаюча частина громадянства проти вспокоювання ґазет припускала.

Комітет стверджує, що в Америці справді ведеться дуже широко закроєна пропаганда проти американської системи правління. Атакують американську демократію з двох боків: з одного боку комуністи в інтересі пролетарської диктатури, з другого боку фашисти в інтересі фашистівської диктатури. Комітет згадує, що таку пропаганду ведуть уряди совєтської Росії, фашистівської Італії, націстичної Німеччини й революційного Мексика. Звіт подає поіменно деяких урядовців чужих держав, чим викликує враження, що американська демократія терпить передовсім від нападів чужинецької пропаґанди. Це зрештою комітет каже виразними словами.

Згадується теж у звіті американські антидемократичні організації, котрі хотіли би повалити американську демократичну систему та завести на її місце якусь диктатуру. Говориться про „срібні сорочки" й про „віґілянтів", але натиск покладено на заграничну пропаганду. Виходило б зі звіту, що клопіт американській політичній системі робить передовсім чужинець. Тому звіт радить узятися передовсім до чужинців, до дипльоматів, до пропаґандистів, що вдають дипльоматів і купців, та іміґрантів, що приїхали сюди правно, але занялися пропаґандою.

Що з боку чужинців справді йде багато пропаганди, цього не можна заперечити. Одначе ніде правди діти, що головну пропаганду проти американської політичної системи не чужинці ведуть. І хочби всю цю чужинецьку пропаганду заборонити, вона всетаки буде існувати, бо ще більше, як чужинці, ведуть її таки родовиті Американці. Пособляє цій пропаґанді пустомельський американський патріотизм, що вимагає не зрозуміння основ демократії, але пустих заяв, як приміром присяги на вірність конституції, вимахування прапором. Коли демократія всякне в народні маси так, що вони за неї готові будуть жертву робити, а не тільки язиком мелькати, тоді американська демократія стане на основи, з яких її ніяка аґітація не зрушить. І за це треба старатись, а не за те, щоб вигнати якогось-там агента, присланого нам з Москви, Берліна чи з Риму. Як виметемо свою хату, то будьмо певні, що навіть гості, які на чемности не розуміються, засмічувати нам її не будуть.

О. Сновида.

ДИПЛЬОМАТИЧНА ПОРАЗКА РОСІЇ

Дві важні вістки, ніби непомітні, зявилися в часописах. Обі є повні зловіщого значіння для дипльоматичної позиції совєтської імперії в світі. Перша, що Америка випросила за двері вислання Літвінова. Друга, що в Лондоні між Францією й Англією досягнено порозуміння за ціну мілітаризації Німеччини, отже величезного збільшення її ваги в світі і тимсамим **зменшення ваги Росії**: бо Англія мабуть до східнього пакту не приступить.

Треба згадати цілий „бумбум" російської і русофільської преси у Франції, коли „товариш" Літвінов торжественно віздив до Ліги Націй; коли шановне зґромадження в Женеві зацитькувало відважні й шляхотні голоси Швайцарця Мотти („сумління Европи"), що протестував проти принятию СССР до Ліги; треба пригадати верескі часопису „Юманіте", який уже бачив армію 3-го Інтернаціоналу на паризьких бульварах; треба згадати бундючний тон совєтської дипльоматії в Берліні і таке недавнє ще аґресивне побрязкування шабелькою в бік Японії товариша Ворошилова (певного помочі Злучених Держав), щоб усвідомити собі цілу наглу зміну декорацій.

Дві події, про які мова, значать правдиву **поразку Совєтів і на Сході і на Заході.** Вже совєтські ґазети натякали на американсько-російську антанту; вже у Владивостоці будувано базу для воєнних літаків Злучених Держав; уже мріяли про американську позичку (комуністи страх як люблять буржуазні доляри!); вже думали вхопити в кліщі з обидвох сторін ненависну Японію, коли нагло все скінчилося пшиком: делеґат всемогутнього Сталіна мусить покидати негостинну землю Вашингтона, як кажуть Москалі, „не солоно хлебавши". Від нині нема мови ані про базу у Владивостоці, ні про повітряну чи морську „союзну" фльоту Злучених Держав, ані про міліони для нових ворошилівських тенків і ґармат: усе розвіялося мов дим... І СССР знову опинилася на Сході лицем до лиця зі своїм невблаганим противником, Ніпоном, щоби бачити, з затисненими зі злости зубами, як той противник ковтає один за одним шматок китайської території, відгороджуючи Китай від Росії, перетинаючи лінію її експансії, лінію, на якій СССР так легко могла робити (і робила!) натиск на „буржуазних імперіялістів" Европи в їх кольоніях.

Тасаме на Заході. Як солодко мріяв Літвінов про відновлення царського союзу з Францією! Як скакали московські чекісти коло грубенького буржуя Еріота, з породи тих, яких у себе вдома чекісти дуже часто відправляють „у штаб Духоніна"; як заходилися коло позички у французьких капіталістів, як згори поглядали на упокорену й осамітнену Німеччину; як вигукували проти Гітлеризму — і нагло знов усе пішло шкереберть! З позички нічого не вийшло, Еріо мусів вгомонитися, як і взагалі його партія радикалів (у звязку з аферою Ставіського), Барту зник з політичного овиду, а Гітлер, зненавиджений Гітлер, той самий, що — як пише совєтська преса — йде слідами вільгельмівського генерала Гофмана: через Берестя на Київ і Москву, — цей Гітлер у Лондоні, з допомогою Англії таки добився знесення упокорюючої клявзулі Версайського трактату: відтепер Німеччина щодо зброєння буде, мати не лиш теоретичну, але й **фактичну рівноправність.** Що Англія переняла на себе знову ґарантії французько-німецької границі і прирекла офензивну поміч врazi її нарушення, як перед 1914 роком, це свідчить, що Німеччина таки дістане не проблематичне, а ефективне право дозброїтися... Яка катастрофа для Совєтів, що тільки й могли ґалапасувати в Европі і в Женеві, поки Німеччина була безсильною. Тепер роля Совєтів кінчиться. Так, Европа робитиме мир, але його робитиме **не** Франція й Росія проти Німеччини, а Франція й Англія — з Німеччиною. **Чи проти Росії?** Ось питання, що зганяє сон з повік кремлівського диктатора, якого душить змора 1918 року, змора втрати України...

Що положення диктатури в Росії дійсно цими подіями сильно захитане (а про них мусили в Москві знати скорше), свідчить останнє **розпорядження Ради Народніх Комісарів про вільну торговлю** хлібом, кашею, мукою, кавою, чаєм і тютюном... Це повторення ленінського Непу. Але цим разом він так легко не скінчиться і населення не так легко дасть собі його забрати назад. Викликаний дух „привatницької" ініціятиви буржуазної стихії не щезне. Він ростиме все більшим і більшим, і мабуть підточить і цілу, збанкротовану в середині і розбиту дипльоматично зовні, совєтську систему...

ГОЛОД У СССР.

Підписані комітети помочи, що в своїй праці для підмоги голодуючим у Союзі С.Р.Р. обєднують ріжні церкви і віроісповідання, вважають своїм обовязком виступити перед публичну опінію з наступним оповіщенням:

Великі частини народів Росії знайшлись на передодні нової кульмінаційної точки голодової катастрофи. Це є наше переконання і його не в силі нам забрати ні захитати ніякі звідомлення, що тому заперечують. Численні безпосередні вісти і свідоцтва очевидців ствердили вже від двох літ велике горе, що його пережили мещканці певних просторів Союзу і члени певних сфер народів Росії. Нині можна на основі самих російських жерел ствердити, що задля браку всяких припасів великій частині населення заглядає просто голод в очі. В околицях, навіщених посухою, жнива були дуже мізерні; подекуди зовсім без збору. Про це споміщають ті заграничні кореспонденти, яких відношення до совєтського режіму явно прихильне. Та проте хлібозаготовлю перепроваджено, за словами американського журналіста, з „безпримірною строгістю". Це, і тільки це дало урядови змогу знести хлібні картки.

Але зібрані припаси збіжжя забезпечують у першу чергу армію, промислових робітників та інші упривілейовані касти міст, тоді, як населення сіл, а серед нього зокрема немалому числу осібняків, грозить найгірша нужда. Яка велика її загроза, показує декрет центрального уряду з 26-го грудня м. р. В тім декреті говориться перший раз про „елементарне нещастя", що огорнуло широкі простори, навіщені посухою.

Чи супроти цього мають у зближаючімся передновку знову повторитися явища 1933 року, чи знову жниво голодової смерти має з України, Кубані та надволзьких земель забрати гекатомби жертв у неповинних людях?

Підписані організації все заступали думку, що питання гуманности і помочи ближньому зовім окреме від його політичної чи соціяльної натури і з ним не має нічого спільного. Тому, маючи на увазі наведені обставини, вони рахують собі вимогою елементарної людяности і любови ближнього не мовчати, а піднести свій голос і знову заговорити до сумління. Те, чого вони жадають — це вияснення положення, це забезпечення неґайної підмоги для голодом примираючих людей Союзу — це зарадити тому, щоб не повторилась катастрофа минулого року.

Відень, 4. лютого 1935 р.

Підписи:

Міжконфесійний і міжнародній російський комітет підмоги европейської централі для церковних підмог, під проводом проф. Евгена Шоазі і проф. Д. Адольфа Келлера в Женеві.

Міжконфесійний і понаднаціональний комітет підмоги для голодом навіщених просторів СССР під проводом кардинала д-ра Теодора Інніцера у Відні.

Женевський комітет підпоги для Росії під проводом надрабіна д-ра Давида Фейхтванґа у Відні.

ПОБІДА НАЦІОНАЛЬНОГО ПАТРІОТИЗМУ

(Для „Свободи" з Відня).

Серед глибокої мовчанки та спокою, не давшися вивести з рівноваги, чого так бажали ріжні комісари й емісари та команданти чужих військ, сповнив німецький нарід Сарської области свій національний обовязок. Неділя, дня 13. січня ц. р., записана золотими буквами в історії цеї малої сутонімецької країни. Це величезна побіда німецького національного розуму. Надармо декламував на версайських переговорах старий тигр Клемансо, що населення відділених від державного німецького пня пограничних територій — це франко-німецькі мішанці, які за 15—20 років винародовляться. Нині ми є свідками, як тратять свою вартість мирові договори у Версаї. Благодати цих правдивих архитворів закулісового крутійства, обманства й невідомости зазнав наш український нарід на власній шкірі. В похмілі алькоголю й розпусти ставили на них без нашого відома, проти нашої волі, — свої підписи ті, які не визнавалися на географії, не знали де лежить Ґданськ і Клайпеда, знані світові пристані. Про наші землі було в годовах тих „джентельменів" крайнє незнання. Тому віддали вони з легким серцем наші західні землі Полякам, Румунам і Чехам.

В неділю, дня 13. січня ц. р., німецький нарід Сарщини сказав своє могутнє, останнє слово — назад до матерія! Молода німецька ґенерація, що виросла серед реву гармат та боротьби за кращу долю рідної батьківщини — була невблаганна. Французькі надії заведи на цілій лінії. Про це знала французька політика вже від довшого часу через своїх аґентів і шпигів, і тому заздалегідь зробилася податливіша для німецьких домагань, рахуючи в римських переговорах бодай частину нагарбаних грошей з німецьких вуглекопалень Сарщини. Чи Франція дістане всі ці гроші — сумнівається. Сьогодня Німці ставлять Англію та Францію перед доконаний факт. Виступлення з Ліґи Націй, заключування двосторонніх окремих договорів і союзів, перегоне зброєння та величезний розвиток хемічної і газової індустрії — все це стає дійсністю проти волі безсилих ворогів. Зріст сили та авторитету німецького народу переводиться тільки його безмежною волею та щирою працею. Це прекрасний приклад для нас, що тільки власними силами та працею добути нам волю рідній Україні. Бож коли ми — 40-міліонова нація, всі як один, безоглядно, неповздержно бажали своєї держави та це хотіння перевели в діло, — тоді ніякий ворог ані ґарматами, ані ґрішми не змусив би нас оставатись у його неволі. Соловки, Березa Картуська, шибениці, розстріли, підземелля і тюрми — це ознаки нашої слабости, браку обєднання, недостачі сили волі та діла, яким присвячувати мусить один-одинокий клич: все для України. Через провалля і тернисті горби веде шлях до ясних зірок.

Сарщина вертається назад до Німеччини. Радіють безмежно цього сарські німецькі патріоти. Зате гірка доля стрінула хрунів, які зрадили рідний нарід та не голосували за Німеччину. Вони втікають масово до Франції, яка призначила їм муринську службу, бути робітниками у французьких вуглекопальнях за малу платню. Така судьба жде всіх зрадників нашого народу: чи вони служать червоним катам, чи іншим ворогам України.

Сарська побіда має і для нас далекосягле значіння. Природній гін німецького народу змагає до обєднання всіх сутонімецьких країв. Експанзія на схід — Drang nach Osten. — переводжена з розмахом бісмарківською політикою, нині втратила на актуальности. На німецькому пограничі повстали держави чеська та польська. Вони мають рацію існування та зможуть утриматися, коли віддадуть українському народови його землі. **Українці** не мають нічого проти того, щоби цілий балтійсько-польський морський беріг належав Польщі, але з абсолютною рішучістю **відкидають усякі інтервенційні пляни,** які **тепер** снує польська політика довкола нашого питання. Згода між цими обидвома народами **йде границями Берестейського мира з 1918 р.** Чорне море, це українське море, а безкраї лани України поглотили та знищили вже неодин десяток наїзників українських земель. В р. 1920 пробувала й Польща востаннє цього щастя, яке туй-туй не стало загладою Польщі. Також кріваві екзекуції та тортури нашої **України** з боку червоного московського ката не в спромозі вдержати на довго її у своїх хижих наїзницьких кліщах.

На европейському політичному овиді знову набирає ваги українська справа. Вона цікавить сьогодні заінтересовані то посторонні держави. Великої політичної зрілости, взаїмної любови, вирозуміння, ставлення національної справи понад партійні, ґрупові та подібні переконання і програми — вимагає нинішня година від провідників українського народу! Не дай Боже, щоби повторилася помилка з 1918—1922 років! Наш замучений нарід несе важке ярмо наїзників з посвятою, з мужністю та завзятістю героїв. Він піде тепер лавами у бій за рідну Україну під вмілим проводом, який мусить сам вперед бути свідомий та свято переконаний в успіх великого завдання. Бо сумнів та непевність — це шлях до зневіри й програної.

О. Соборник.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КЕНТОН, О. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 115, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що мітінґ відбудеться в неділю, 24. лютого, в годині 2-гій пополудні, в домі під ч. 2311 — 13th St. N. E. Проситься всіх членів прибути на означений час. — А. Бандрівський, предс.; А. Клюс, кас.; Катерина Фрозда, секр.

ПОДЯКА.

Я, нижче підписаний, складаю сердечну подяку головному урядови нашої орґанізації за скоре виплачення мені посмертного по моїй жінці, Павлині Новак, у сумі $1,000. Бажаю У. Н. Союзови якнайкращого успіху. Також дякую місцевим урядникам відділу 236 У. Н. Союза, всім членам та всім тим, котрі взяли участь у похороні.

Данько Новак,

А. Б.

СОБАКИ ГАЄВОГО

(Оповідання).

(1)

Гаєвий Тома Клапанич не був дома тої весняної днини, коли то громадські пастухи відобрали від господарів худобу, щоби її на ціле літо загнати на полонини. Клапанич мусів тоді бути в місті, бо його покликав був суд за свідка. Саме тоді його жінка лежала недужа тож і вона не полагодила справи худоби. Ревір Клапанича підходив до самої полонини і гаєвий обовязаний був що тижня раз обійти його. Добре йому склалося, бо, ідучи на обзорини ревіра, міг за одним заходом загнати особисто свою худобу на полонину. Зараз другої днини після повороту з міста закинув через плечі рушницю, вигнав худобу на дорогу і пішов.

Полонина була недалеко. Хоч худоба ішла поволи, користуючи з кождої нагоди, щоб по дорозі попастись. Клапанич зайшов на полонину ще перед смерком. На краю полонини привитали його завзятим гавкотом собаки пастухів, не пускаючи на полонину ні його самого, ні його худоби. Собаки поховали попід себе хвости, аж коли надбігли пастухи і коли надійшов їх старший, Гринь Савчук, і з Клапаничем привитався.

Коли Савчук ще був молодий і здоровіший, заробляв на свій хліб насущний такою службою, якою Клапанич ще дотепер заробляв на свій хліб. Був гаєвим в лісах сусіда того пана, у котрого тоді служив Клапанич. Вони добре зналися ще з того часу.

Коли Клапанич передав свою худобу Савчукови, а Савчук своїм пастухам, оба пішли до колиби Савчука. Коло колиби лежала колода вітром зломаної смереки. Між колодою і колибою весело палахкотів вогонь. Оба сіли на колоді. Повитягали люльки і стали напихати тютюном, який приніс Клапанич. До ніг Савчука прилягла його собака, пильно приглядаючися Клапаничеви.

— Гарну маєш собаку, — промовив Клапанич. — Розумні очи. Розуміші, як у твоїх пастухів.

— Розумні очи, бо й пес розумний, — відповів Савчук. — До нього можна балакати як до чоловіка і він розуміє. Зараз покажу тобі.

Звернувшися до собаки, Савчук крикнув:

— Циган, кіптар!

Собака схопилася, вскочила до колиби і, вимахуючи хвостом, вернулася до свого пана з кіптаром в зубах.

Савчук погладив собаку і каже:

— Мене дивує, Томо, що ти не пристараєш собі якогось пса. Тебе так часто беруть на полювання, або й самого висилають полювати. Собака, то права рука мисливого. Радше ліва, бо його правою рукою його рушниця. Прокормлення собак, хоч би й расової мисливської, чейже так багато не коштує.

Тома почіхався за вухом. Підвівся з колоди і підійшов до вогню. Вийняв з нього галузку з жевріючим кінцем, приклав до тютюну в люльці і став пикати. Запаливши люльку, сів назад на колоді, ще раз почіхався за вухом і сказав:

— Та воно правда, що на ті полювання добре було би мати собаку. Та й в хаті на відлюддю, під лісом, собака потрібна. Хоч панський гаєвий, не багач, то коли годен на прожиток родини напорпатися, здужає й собаку вигодувати. Та не в коштах причина, що я не маю собаки. Тільки скажу тобі, Гриню, то було порою, коли мені треба було розстатися... з тими обома собаками. Я не хотів би ще раз дивитися на такий кінець вірної собаки.

— То пусте! — сказав Гринь, запалюючи й собі люльку і сідаючи на землі коло вогню. Кождій собаці мусить прийти кінець. Панькатися з нею не треба. Сеж худобина без розуму. Мене ніколи не розжалоблювало, коли прийшла пора спекатися непотрібa. Отсей во Циган, то вже пята собака, відколи я оженився. Всіма його попередниками, коли вже недбало стали робити свою службу, заопікувалася моя Каська. Завела на міст, закляла на шию постронок з каменем на другім кінці і бух в ріку. Нехай там хвостом махає!

— Тьфу, як можна казати так! Ти все ще такий як був: ні зимний, ні теплий. Ти не знаєш, як то є, коли полюбиш худобину. Чи ти тямиш мого Босого?

— Тямлю дуже добре. То було ще тоді, коли ти щойно став гаєвим в лісі того, як то він звався, малого ляйтнанта.

— Тоді. То був мій перший пес, з яким я ходив на полювання. Хоч не з якоїсь мисливської раси, а звичайний вівчарський пес, ліпший був як всі собачa шляхта накупу. Я дістав його від Соловецького. Тож то був мисливий! Я й рахубу втратив, скільки то він заяців загнав під смертоносні стріли. То був раз пес! Був би ще десять разів стільки загнав, як би не те, що чорт взяв його в пятім році життя.

— Який чорт взяв його? Яким способом? — спитав Гринь.

(Далі буде).

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ВПЛИВ ГІТЛЕРА НА ФРАНЦІЮ.

У саму другу річницю обняття влади Гітлером, коли по ґазетах пишуть статті, в котрих хочуть оцінити вартість правління Гітлера для Німеччини, появляється в Америці книжка Александра Верта під наголовком **„Франція в ферменті"**, а в ній є спеціяльний устун про вплив Гітлера на Францію.

Автор виводить, що до появи Гітлера в Франції було звичаєм ріжних партій нападати на демократію. Робили це роялісти з одного боку, соціялісти й комуністи з другого. Здавалося, що між тими силами роздушать демократію. Найменша причина вистарчала, щоби повалити уряд. Здавалося, що демократія хитається.

Аж тут у Німеччині приходить до влади Гітлер. Кінчиться демократія в Німеччині. Франція поглянула на Німеччину, на наслідки розбиття демократії й за короткий час настав у Франції повний переворот. Не тільки соціялісти й демократи, але й комуністи й роялісти зрозуміли небезпеку реакційної диктатури. Зрозуміли Французи, що навіть хитка демократія варта для них більше, як диктатура якогось французького Гітлера або хочби якого нового Наполеона.

ШТУКА Й ПРОПАҐАНДА.

Джонас Лі, президент Амевиступив недавно на однім риканської Академії Штук, дискусійнім вечорі, присвяченім штуці прикрашування стін, з гострою критикою большевицької пропаґанди в штуці.

На думку большевиків, що, мовляв, штука, яка не робить пропаґанди, не є штукою, великий артист каже: пропаґанда в штуці робить зі штуки брехню.

Та всежтаки в штуці навіть без пропаґанди є пропаґанда, як видно з заяви великої американсько-китайської письменниці Перл Бок, сказаної оноді на прощальнім обіді, влаштованім для анґлійського письменника Литона: „Коли я читала в Китаю твори анґлійського письменника Диккенса, це мене наблизило до анґлійського народу: вони мене зробили навіки приятелькою Анґлійців".

Що саме? Певно те, що вона відчула, що Анґлійці відчувають життя так, як вона.

ФАШИЗМ І ОСВІТА.

На тім самім обіді виступав з промовою віцепрезидент „Ліґи політичного виховання", котра цей обід влаштовувала, Джордж Дені. Він сказав:

„Хто знає, чи нині вже не ходить десь по нашім краю майбутній Гітлер". Якщо в Америці повстане Гітлер, то це буде доказом браку освіти серед Американців. „Коли американські маси так легковірно ходять за всякими чародіями, що пропонують їм неможливі ліки на їх (громадські) недуги, то з цього видно, що маси не мали відповідного проводу й відповідної освіти".

ДЕ НЕ ВІЛЬНО ВЕСТИ ПРОПАҐАНДИ ПРОТИ УРЯДУ.

Підчас вистави опери Пієтра Масканія „Неро", в славній на ввесь світ „Ля Скаля" в Медіолані, один зі співаків співав з лібретта слова: „Рим голодує. Нема хліба".

На це хтось зі салі крикнув: „Ну, тут нема нічого нового".

Зчинилася метушня. Здержано виставу. Поліцаї й шпиги пішли шукати чоловіка, що це кричав, але знайти не могли.

У цей спосіб навіть у краю, де свободи слова нема, вирвався голос протесту. І замітно, що в той вечір місця в опері були дуже дорогі: сидження в льожах по 115 долярів, на партері по 40 дол., на ґалерії по 12 долярів. Значить, той, що кричав, ледви чи самий відчуває голод.

ЙОГО НЕ ПИТАТИ.

Питалися відомого анґлійського письменника Гилера Белока з нагоди його приїзду до Америки, що він думає про закид, що, мовляв, анґлійські письменники пишуть тепер мало добрих повістей.

„Мене не питайте", відповів автор. „Я самий написав 70 до 80 книжок, а нині не памятаю заголовків більшости з них".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СТУДЕНТСЬКИЙ ЖУРНАЛ ПРО УКРАЇНУ.

Американський студентський журнал-тижневик "Scholastic" помістив у своїх чергових виданнях ріжні статті на політичні теми, в яких пишеться про Україну. Є це такі статті: З дня 6 жовтня 1934 р.: "League of Nation Meet with New Vigor".

З 10 листопада 1934 р., „The Drift of European Diplomacy".

З 5 січня 1935, "The March of Event's around the World".

В цих статтях згадується про приступлення Москви до Ліґи Націй, про порозуміння між Німеччиною, Польщею і Японією та їхні зазіхання на Україну, а далі про Польщу і національні меншини, та про розстріл Українців у Києві зприводу вбивства Кірова.

Тижневик "Scholastic" є поширений між учениками „гай скулів" в Америці.

Д. Зальопаний,
Коґус, Н. Й.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ПРО СПРАВИ У. Н. С.

ШІКАҐО, ІЛЛ.

Українська молодь і У. Н. Союз.

Довгу і безупинну кампанію веде У. Н. Союз, щоби втягнути українську молодь у свої ряди. Веде її в „Свободі" і в „Юкреініен Віклі", ведуть люди по місцях в особах головних урядників Союза. Ювилейна кампанія навіть виразно і недвозначно підкреслювала, що йде головно про молодь, а старші тут на другому пляні.

Сьогодня вже знаємо вислід ювилейної кампанії і добре булоб, якби ми знали, скільто молоді зорґанізовано підчас неї. Уряд Союза зрозумів ту правду, що до „молодих належить світ" і доложив зі свого боку всіх зусиль і засобів, щоби притягнути молодь у свої ряди.

А молодь? А люди по місцях?

Може на сході під тим зглядом краще, але у нас (говорю про Шікаґо) на заході без змін. Молодь вправді розуміє, що батьки їх, які Союз будували, хоч-не-хоч відійдуть, ну й вони мають забрати їх місце. Але тільки розуміють і не видно в них досі надзвичайного захоплення вступати до У. Н. Союза. Чому? Просто тому, що не хочуть разом зі своїми батьками йти на братський мітінґ і слухати там те, що дома вічно чують. Не хоче молодь сидіти годинами на мітінґу і слухати, як то їх батьки пописуються, як спорять про те, хто з них кращий Союзовець і хто довше до Союза належить. Не цікавить молоду українську душу те, що цікавить її батьків. Европейське українське виховання (тепер уже ні) наказувало молоді шанувати старших з огляду на їх сивий волос, сидіти на мітінґу покірно і слухати їх, хочби говорено й найбільші теревені. Бороня Боже засміятися або якнебудь виявляти своє незадоволення! Та часи зміняються й ми з ними!

А старі Союзовці? Буваючи на братських мітінґах, виглядає, що вони щиро хотіли би, щоб молодь разом з ними сідала на зборах. Хотіли би передати їм навіть уряд, хотіли би, щоб молодь заговорила!

Але краще, що молодь мовчить, бо якби промовила, то це не було би старшим до вподоби; їх душа відчулаб обиду. Як, мовляв, такий молодик нас, старих Союзовців, буде вчити! Забагато говорить, кажуть.

Та може й у тому напрямі час також зробить своє, як „лікар". Але чи нема іншого виходу для молоді, як вона захоче вступити до У. Н. Союза? Такий вихід є! Доказом того хай буде молодечий відділ У. Н. Союза, що недавно повстав у Шікаґо.

Головний радний У. Н. Союза, п. Тарас Шпікула, скликав збори української молоді в Шікаґо на день 10 грудня 1934 р. І того таки дня засновано новий відділ Союза, що зветься Товариство Доброї Волі (Ґуд Вил Сосайті), відділ Н. У. Союза ч. 22.

До відділу вступили на початок 11 членів! Цей гарний приклад повинен бути заохотою для нашої молоді і по інших містах Америки. Не хочеш, українська дівчино чи хлопче, ділити долю і недолю разом зі своїми батьками, будуй нове життя. Закладай свої відділи У. Н. Союза. Тих 11 молодих Союзовців у Шікаґо притягнуть своїх приятелів до Союза скорше, ніж це вдалося би старшим, бо вони мають свої добрі арґументи і широку знайомість поміж Українцями їх віку.

Отже вже проломано леди в Шікаґо, покищо на Норт Сайді! Слідом за ним повинен піти Савт Сайд, Борн Сайд і інші „Сайди". Треба лише дати почин! А в Шікаґо маємо працьовитого молодого радного У. Н. Союза, що такий почин дає! Тому вступай, українська молоде, до У. Н. Союза і під його широким статутом будуй Нову Молоду Союзову Родину на стрічу грядущим подіям!

Степан Куронась.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

На визвольну боротьбу.

Ідучи настрічу ідеї Української Національної Революції і її героїв, наш місцевий гурток ОДВУ, ім. Ю. Головінського, що гуртує в своїх рядах енерґічних членів — старався підчас цьогорічної коляди прийти з більшою матеріяльною помічю визвольній акції, і це увінчалося вдоволяючим успіхом.

Коляду зложили такі громадяни: по $5: о. І. Савчук, М. Насевич, Й. Михалюк, І. Сорока: проф. О. Рибачок $3; по $2: В. Ситкевич, Г. Шаґала, Т. Пташинський, П. Штогрин, Г. Штогрин, Г. Слободян, І. Хмелик, О. Дулеба; А. Колодій $1.25; по $1: Т. Свистун, О. Бережницький, М. Пасічник, В. Сапелюк, П. Мельник, С. Вацюк, Г. Билецький, В. Штогрин, М. Комаровський, М. Лопушанський, пані Е. Шийка, П. Чорний, І. Клебан, І. Ящишин, М. Капраль, М. Максимів, І. Баран, пані Савірка, А. Марта, А. Вотойович, пані Савчинська, М. Москович, Ю. Марущак, В. Олійник, Ст. Слободян, І. Ґрошик, А. Тоганчин, панна О. Медвідь, П. Семків, І. Кісь, пані А. Сивуляк, Ф. Корецька, Ст. Дубас, Й. Малендевич, С. Качмарчук, пані П. Подоляк, М. Шанайда, В. Павліковський, І. Шеґда, П. Омслян, Г. Михалюк, К. Краснюк, Т. Липка, В. Питель, Р. Мацовський, М. Кобель, А. Ґоршко, М. Головатий, М. Шеґда; пані Ф. Андрус (Американка) 75 ц.; по 50 ц.: А. Чурила, Г. Москович, С. Крайник, А. Мельник, С. Шатинський, пані Ялечко, М. Ґрамяк, П. Нендза, Т. Химій; по 25 ц.: Д. Михайлечко; С. Кордіяка, А. Журибіда. — Разом заколядували члени ОДВУ $95.25.

Колядували: Т. Свистун, О. Бережницький, В. Сапелюк, В. Василюк і М. Пасічник.

З колядою ходили теж члени „Муну", яким зложили по $2: С. Рутецький, Г. Слободян, М. Куничка; по $1: Т. Свистун, Г. Рибачок, проф. О. Рибачок, М. Пророчевський, Ґерій, А. Депутат, І. Затонський, панна Марчук, І. Рибак, М. Левицький, панна М. Куничка, С. Мілян, Т. Рутецький, С. Слободян; по 50 ц.: К. Катеринюк, Е. Кульчицький, Григорчук, Н. Солтанюк, Насіпко, пані Б. Сенів. — Разом заколядували молоді $23. — Колядували: О. Яремко, С. Мілян, Т. Рибачок, С. Терлецький, О. Мазур, Слободян, Бабяк і панни: Вадовська, Катеринюк, Депутат і Куничка.

М. Пасічник ходив з колядою з хором українським в „Норт", з чого половина, $7 пішла на УВО, а друга на місцеву школу.

На 50-літніх уродинах громадянина і патріота І. Жмутина, зложили на боєвий фонд такі гості: І. Жмутин $3; по $1: Т. Свистун, С. Слободян, В. Мущинка, І. Хмелик, М. Барна, О. Будай; по 50 ц.: І. Сорока, М. Джуґля, Н. Рошко, І. Муха. — Разом $11.

На політичнім вічу ОДВУ, ч. 12 дня 27. січня ц. р., де промовляв делеґат п. О. Грибівський, зложили по $5: С. Рутецький, Г. Рибачок, І. Шеґда; по $2: Т. Свистун, Т. Федусь, пані М. Клапко, І. Савчук; по $1: М. Максимнюк, А. Колодій, Д. Багрій, П. Омелян, Г. Михалюк, А. Мамилон, І. Яцишин, С. Мілян. — Дрібними жертвами $8.69. — Разом $39.60.

На відчиті дел. Грибівського в У. Громаді, 23-та й Бравн вул., зложив М. Ванчура $5.

Разом заколядовано $136.25.

Зібрано з віча готівкою $44.60. — По відтягненню видатків в сумі $22.60 осталося $158.25.

До тої суми ще додаємо збірку, що її переведено на забаві з нагоди 40-літніх уродин українського бизнесмена і патріота пана Семена Рутецького. Зложили на визвольну боротьбу: Семен Рутецький $5; Г. Слободян $2.50; по $2: М. Дубас, С. Рудакевич, М. Нісевич, Т. Рутецький; по $1: пані Р. Кісь, І. Гайбель, Т. Свистун. Разом $18.50.

Всіх грошей вислано на визвольну боротьбу через Обєднання $176.75.

Управа ОДВУ ч. 12-го в Філаделфії, Па.:

Митро Пасічник, голова;
Михайло Шеремета, скарб.;
Михайло Максимюк, писар.

Р. Касоне.

ТЕРПІННЯ ДОБРОГО ЧОЛОВІКА

Сумний герой нашого оповідання звався Стрампельо, а жив у Пізі. Мав викривлені ноги, товстий животик, а ступав усе дрібною, скорою ходою.

— Добрийдень, Стрампельо, чого це вам так спішно? І так раненько?

Та Стрампельо навіть не відповів, лише махнув рукою, себто, що не має часу й пропав за найближчим углом.

Той то смішний чоловічок, по званні торговець сукна, оженився з дуже хитрою жінкою, що була голову вища від нього та радше повинна була собі вибрати за чоловіка якогось великана. Нашому бідному Стрампелеви не велося занадто добре, а що на лиці нераз був такий підозріло нервовий, то це зраджувало, що його діткнулася не дуже то ніжно жінчина рука.

Недовго воно тревало, а Йолянда, так звалася Стрампельова жінка, мала рішитися на одного зпоміж своїж багатьох поклонників. Рішилася на Енріка, гарного юнака, кушнірового сина, з тієїж дільниці.

Коли вже воно дійшло так далеко, зуміла Йолянда уладитись так, що відтепер спав Стремпельо на другому поверсі, а вона сама уладила собі спальню в партері. Стрампельо щоправда боронився проти тієї нової моди, та що це йому помогло? Мусів, як і досі, піддатися всім жіночим приказам.

Ніч у ніч заходив Енріко на пальцях до Йолянди, а Стрампельо спокійно спав у свому самітному ліжку на другому поверсі.

А таки раз зродилося в нього підозріння. Злобна сусідова замітка забрала йому спокій. Тепер частіше, ніж досі, бачили його люди, як схвильовано вулицями втікає своїми короткими ногами та голосно говорить до себе: „Ах, Йолляндо, ти ще мене пізнаєш! Я тебе навчу й добре застидаю!

Раз, як жінки не було дома, ввійшов у її кімнату та побачив на її ліжку гарний футряний ковнір, напевно дарунок кушнірового сина. Запалав гнівом, схопив ковнір і побіг з ним до тестя, пожалітися на жінку.

Дома застав лише тещу. Сердито шпурнув їй ковніром до ніг і крикнув:

— Дивіться на вашу дочку, що ви дали мені її за жінку! Оце дістала вона від свого любовника!

Та стара, по якій всю хитрість одідичила Йолянда, не була в розпуці, що відповісти.

— Колиб Йолянда цей ковнір дістала даром, ви повинні би лише радіти цим. Я не сумніваюся, що то чесний дарунок і що Йолянда заслужила собі його завдяки своїм надзвичайним прикметам. Тепер бачу, що в тому щось є, коли про вас ходить така погана слава, а ви, драбе, думаєте, що того ніхто не знає.

— Хто? Який драб?

— Та ви, бо хочете комусь вмовити, що вже раннім ранком, коли ще всі сплять, виходите з дому лише за торговлею і наче божевільний вганяєте вулицями?

— Я ходжу до митного уряду та за матеріялом

— Ах, не говорім дурниць- Ви маєте досить товару в своїй крамниці, то не мусите що дня ходити за новим. Та вам миліше жалітися на порядну жінку, а всеньке місто шушукає собі, яким порядним життям ви жиєте. Я з повним правом моглаб від вас зажадати, щоби ви пішли додому та Йолянду перепросили навколішках, одначе я хочу бути великодушна й прощу вам. Не знаю, до чогоб була здібна моя дочка, колиб довідалася, як ви її скривдили.

Можливо, що наш добрий Стрампельо направду мав на совісти якісь тайні гріхи, бо дався зовсім застрашитись енерґічним доказом тещі та вернувся додому. Жінці не важився нічого закинути, одначе постановив зробити їй засідку. На другий день рано сказав жінці, що мусить відїхати на два дні, бо має відобрати довг у Міляні.

Ніжно розпрощався з Йоляндою та вибрався в дорогу. Та дорога, самособою, вела лише до найближчої каварні напроти його дому. Відси міг зовсім вигідно дивитися на двері свого дому. Небаром побачив, що Йолянда з наймичкою, яка несла в руці кошик на закупно, вийшла з хати. Чекав тієї хвилини. Скоро перейшов вулицею, замкнув власним ключем двері дому та вийшов аж на стрих. Там було ріжне старе лахміття і Стрампельо зовсім заспокоївся, коли там також знайшов дві шинки, великий шматок солонини та кілька домашніх хлібів. Приніс собі також збанок води та сказав собі, що тут буде чигати на Енріка, колиб він важився закрастись до його хати.

Та ще за дня прийшла на стрих Йолянда й побачила чоловіка, що сховався за бочку, як почув її кроки. Зараз здогадалася, які хитрощі мав він на умі.

— Ніно! — крикнула голосно. — Чи я вам іще вчора не казала віднести до кухні шинку та солонину, бо тут є миші!?

Ніна побігла виконати приказ своєї пані, а ця нарочно перейшла попри саму бочку, за якою був скулився Стрампельо, так що суконкою зачепила за нього. Скоро також переконалася, що крім води та хліба не було на стриху нічого. Потім вийшла та замкнула стрих на ключ.

Тепер Стрампельо побачив, що він замкнений при воді та хлібі тай не знав, коли йому вдасться покинути стрих. Сам зловився в своїй засідці. А тимчасом Енріко забавлявся з Йоляндою.

На другий день увечір знову зачув кроки своєї жінки, а скоро потім показалася й наймичка в комірці.

— Ніно! — сказала пані до наймички. — Нині вечером вернеться мій чоловік, отже прилагодимо йому добру вечерю. Насамперед гарного пструга, потім дві сочисті куропатви, а вкінці прославимо це двома пляшками вина, що їх принесеш із пивниці. Думаю, що буде йому смакувати.

— То вона таки добра душа, — сказав собі Стрампельо — а я її так страшно кривдив. Має на думці лише моє добро, а я їй приписував стільки поганих річей.

Та Йолянда знову за собою замкнула двері. Стрампельо був би радше з сорому помер, ніж мав би голосно скрикнути. Слина збізлася йому в роті, як згадав вечерю, прилагоджену внизу в кухні. Приємний запах доходив здолу аж до нього нагору, а він мусів тут вдоволятися хлібом і водою. Легко вгадав, хто то саме смакуватиме рибу та куропатви тай хто буде попивати винце.

Щойно на другий день рано вважала вкінці Йолянда, що треба випустити Стрампеля на волю. Знову прийшла нагору до комірки на стриху, а як верталась, оставила двері нарочно незачинені.

Тієї хвилини ждав бідний чоловік. Скоро виповз дверми надвір, тихенько зійшов сходами, поспішив на пальцях до городу, тут переліз мур, а потім увійшов дверми до хати. А вдавав так, начеб щойно вернувся з дороги. Йолянда не дуже ніжно привитала його. Стрампельо виглядав досить нещасно та нужденно після дводенного побуту в запорошеній комірці при воді та хлібі. Йолянда вдавала зпочатку начеб узагалі не пізнавала його. Сумно просив її щоби краще приглянулася йому що то він, Стрампельо, який почувається щасливим, що знову вернувся додому до своєї любої жіночки. Притому ледви держався на ногах, бо був занадто виснажений примусовим голодом. Як воно булоб йому добре послужило, коли би був мій свій шлунок покріпити всіми тими добрими ласощами, які вчора приправлено для нього. Та замісць того Йолянда привитала його лише сваркою та злобними підозріннями.

— Ти десь впився, бачу, що ледви держишся на ногах. Вистане мені подивитися на твою виваляну одежу, а вже знаю, що ти десь валявся по нечистих місцях. Ти напевно гроші, що їх дістав від довжників, десь пропив і розтратив з розпусними дівчатами.

Колиж Стрампельо присягався, що він зовсім невинний, сказала Йолянда, щоби їй показав гроші. Стрампельо мусів признатися, що грошей не дістав, що приятелі-торговці сказали, щоби прийшов іншим разом.

На це Йолянда:

— Я ждала на тебе так тужно, так довго; я гадала напевно, що ти принесеш мені жемчужний нашийник, я так довго вже потішаю себе ним, та ти волів гроші пропити та програти.

Щоби дати себе ще краще пізнати, показала йому нігті та лише втечею в город уратувався Стрампельо перед її люттю.

Щойно за добрий час боязко підповз до хати та просив Йолянду:

— Прости мені, бо я направду посидів з приятелями в гостинниці. Ми добре попоїли, а потім трохи заграли собі в карти. Я програв, щоправда, трохи, одначе не стільки, щоби не міг купити тобі нашийника, за яким так тужиш.

Колиж Йолянда йому ласкаво простила, пішов нагору до своєї кімнатки зовсім виснажений голодом, бо не важився сказати своїй лагідній жінці, що хоче їсти.

Д-р Г. Г. Скегар,
Шікаго, Іл.

ЩО ПИШУТЬ ПРО УКРАЇНЦІВ.

Часть XIV.

В моїх попередніх статтях я цитував англійську літературу, що вона про нас пише, а лише в однім випадку згадав Університет Лондон, у Лондоні, в Англії, та його журнал „Слевонік Ревю", де було поміщено про нас багато добрих статей. У цій статті хочу обговорити книжку, видану найбільшим американських університетом, Колюмбія, під заголовком **"The Columbia University Course in Scandinavian and Slavonic Literature"**, видану накладом Columbia University Press, у Ню Йорку, 1928 року. Формат книжки є 5½X8 цалів і має 604 сторони малого друку.

Зміст книжки є дуже цікаво оброблений і поділений на части в такім порядку: скандинавську літературу з історією її народу переклав англійською мовою Луіс Фрідленд; данську літературу з історією Данії, шведську літературу з історією Швеції і норвеську літературу приготовив Андерс Орбек; літературу російську, українську, польську, чехословацьку, болгарську і югославську переклав англійською мовою професор Колюмбійського університету Манінг (Clarence A. Manning). Крім цих авторів додані є ще переклади інших авторів, але вже зацитовані з інших книжок.

Д-р Манінг присвятив Українцям лише 6 сторінок у цій книжці (сторона 484 до 489) у такім порядку: 1) Короткий начерк Історії України; 2) Тарас Шевченко (біографія), 3) „Гайдамаки".

Історію України професор Манінг переповів так:

„Для Росії Україна все була найбільшою національною проблемою, і навіть остання війна не полагодила цього питання, питання злого відношення, яке повстало між цими народами. Україна дальше стоїть між Росією і Польщею на заваді доброго спокою для обох націй.

„Заходить тепер питання: чи Українці є нащадки, політично і культурно, старих російських Києвлян? Українці погоджуються на це та твердять, що Росія перебрала від Українців середньовічну і теперішню культуру. Одначе Великороси з Москви опрокидують це твердження.

„На всякий випадок зараз по перенесенню російського центру з Києва до Москви ціла полуднева часть Росії (Україна) перейшла під управу Литви, а потім з Литвою перейшла під владу Польщі. І тут під Польщею була Україна аж до 17 століття, коли вже аж козаки відібрали її від Польщі. Зараз по цім Україна злучилася з Москвою, а вже за згодою українських гетьманів заінкорпоровано Україну до Москви. Підчас урядування Мазепи і Карла XII., короля Швеції, була зроблена спроба відірвати Україну від Москви. Це не вдалося, одначе рух за визволення України знову появився в 1917 році. Українське військо поставилося ворожо до російської білої армії під Денікіном і Вранґлем. Польський командант, Пілсудський, хотів привернути спокій між Українцями і Росіянами, тому у 1920 р. пробував відібрати Київ, однак це озлобило їх (Росіян) і тепер Україну прилучено до Юнії Російських Републик.

„За останніх 1000 літ мова селян України дуже змінилась, а при кінці 18 століття Іван Котляревський (1769—1838) видав цією мовою переклад „Енеїди". Та пора зазначує початок теперішнього поступу Українців зі все зростаючою силою.

„Боротьба (просвітно незалежного руху) Українців була довга й тяжка, бо і Росія і Австрія і Польща заборонювали друковане слово на всіх українських землях. Це було причиною, чому Українці не видали визначних письменників, крім Шевченка. Навіть Гоголь і Короленко уродились на Україні, одначе вони зачисляли себе до Росіян і тому пропали для української літератури. Згадаю ще зпоміж українських письменників А. Кониського, І. Левицького, М. Грушевського і І. Франка".

Проф. Манінг знає видно українську мову дуже добре. Про це свідчить його переклад частини „Гайдамаків", що я подаю тут у цілости:

THE HAJDAMAKI

(The Hajdamaki were the Cossacks who revolted against Poland in 1768, prior to the First Partition.)

Sons of mine, O hajdamaki!
Broad's the world, and freedom!
Sons of mine, go out to revel!
And to try your fate!
Sons of mine, who still are youthful,
Children still untutored!
Who of you without your bother
In the world is practised?
Sons of mine! My little eagles!
Fly to Ukraina!
Though you grow adult and active,
Foreign land's a hindrance.
There your spirit gains more knowledge,
Keeps itself untarnished;
There, O there...'tis hard, my children!
When they let you in a cabin,
Jesting they will smile upon you:
So, they say, are people:
All that's written and that's printed
Even blame the sunlight:
"Not from there they say light cometh.
Right it never shineth.
That is why it is so needed..."
What can you be doing?
You must listen, maybe rightly
Shines the sun in error,
As the writers read their writings.
And the years have wisdom!
What can they to you be telling?
Yes, I know your glory!
They deceive you, ridicule you,
Throw you 'neath the benches.
"Let them feast, they all make answer,
Till father rises
And tell us in our language
Of our famous hetmans,
Or the fool will rise and tell us
In dead words that bore us,
That there was some strange Jarema
At the head of all our forces
In the raids! A fool and folly!
Beaten they can master nothing;
Of the Cossacks, of the hetmans,
Lofty tombs are with us.
Nothing else remains among us
And these too they ruin;
And he wishes us to hearken
To the elders chanting.
Vain the labor, O sir brother!
If you wish for money,
Praise that man and each great marvel!
Sing about Matyosha
Or Parasha, who's our pleasure,
Sultan, spurs and parquet.
There is glory! If you're singing
'See the blue sea playing,'
He is weeping; and together
All your group of hearers
In their coats of gray..."
True 'tis, wise men!
Thank you for the counsel!
Warms the leather, but I'm sorry
That the coat displeases
And your wise advice you're breaking
With stubborn slander.

Pardon me and talk without me!
I will still not hearken,
Will not call you to my circle;
You are wise, good people,
I'm a fool and unattended,
In my little cabin,
I am singing, I am sobbing
Like the little children.
I am singing: "See the blue sea."
Hear the wind a-blowing,
Black's the steppe and with its breezes
Speaks the tomb forsaken.
I am singing: there are ruins,
Tombs that rise still higher,
Till a path the Zaporozhtsy
To the sea will open:
Atamans on swift black horses
Rob and plunder always
'Fore their hosts; the rivers flowing
'Mid the funs of heroes
Howl and groan in anger growing,
Till they sing more fiercely!
Yes, I hearken and I study,
Learning from the elders:
What, my fathers, do you tell me?
"Son, it is not cheerful!
For the Dnyepr's angry at us,
Ukraina's weeping."
And I weep. That self-same hour
In their shining squadrons
Atamans set out a-marching,
Captains with their nobles,
And the hetmans, gold-attired;
To my humble cabin.
They have come to sit around me,
And of Ukraina
They will speak and tell me stories,
How the Sich was founded,
How the Cossacks boldly traversed
Rapids, rafting downwards,
How they reveled on the waters,
Dashed into Scutari,
How they lit their pipes beloved
At the Polish fires;
Then came back to Ukraina,
How they nobly feasted...
"Play, kobzar! Pour out, O tapster!"
And the Cossacks reveled.
Tapster, pour and grow not weary
And the feast continues.
Minstrels, sing and all the Cossacks,
As Hortica's bending,
Gather with their comrades.
Pitchers come and pass around them,
Dry and empty leave them.
Revel, sir, without a tunic,
Revel, wind, a-blowing!
Play, kobzar, pour out, O tapster,
While the humor strikes us;
Standing side by side the stripling
Dances with his elders:
Fine, O children! Good, O children!
You too will be heroes!
Atamans at the rich banquet
Stand not with the others;
They are walking, are conversing,
And the noble heroes
Stand not quiet but they enter
With their aged bodies;
And I marvel, I am looking,
Smiling, while I'm weeping.

I marvel, I'm smiling, I'm wiping my eyelids.
I'm not all alone, but I live with those men!
In my little cabin, and on the steppes also,
The Cossacks are sporting and singing their pride;
In my little cabin, the blue sea is playing,
The tomb is rejoicing, while rustle the trees.
The maiden is singing, "Grica," as she wanders.
I'm not all alone; may I live with those men!

There are all my blessings, money'
That is all my glory!
And for counsel I will thank you,
For the counsel evil!
Wake with me, while I am living,
On dead words that bore you,
To create lament and weeping;
Comrades, rise, be greeted!
And convey our sons bold footsteps
On a distant journey.
Let them go; they will be finding
Some revered old Cossack
To inspire in my children
Those old tears and weeping.
Be with me! And I am speaking!
I'm the lord of nobles!

Translated by CLARENCE A. MANNING.

МОЛОКО — ЗДОРОВИЙ ХАРЧ.

(Подав д-р Джан Л. Райс, комісар здоровля міста Ню Йорку).

Штучні дієти та тим подібні неправильні приписи харчування появлялись та зникали тисячами в останніх роках. Дійсна медична наука поступає вперед. Ляборатории винесли багато корисного зі студій та дослідів, але останнього чверть століття нічого не винайдено для заступлення молока як здорового корму для людей, молодих та старих.

Матір-природу не так легко в тому напрямку змінити, а коли штучний відвар (пастеризація) творить короваче молоко безпечнішим та модерна санітарність робить доставу молока чистішою, складники молока, що сприяють здоровлю, остаються тісамі, як і тоді, коли передісторичний чоловік вперве узнав, що молоко та його продукти не тільки пособляли будові здоровля та сили, але фактично продовжували життя людини.

Цьогодня скрізь лікарі дораджують матерям подавати дітям багато молока, яке вони повинні пити в дома та в школі, як звичайний напиток. Молоко чимраз більше вважається як знаменитий напиток для мужчин та жінок, котрі дорожать своїм здоровлям. Та хоч попит зростає, молоко дальше остається одною з найдешевших пожив.

Наші безпосередні предки були призвичаєні споживати на сніданок мясо, яйця, картоплю, тощо, а молока, особливо дорослі люди, вживали в дуже малих скількостях. Потім наступила зміна на легкий сніданок з овочів, зеренних крупок, більше молока та сметани, а обід заступлено скромною перекускою, коли вечерю з мяса та картоплі замінено на зрівноважений добір страв.

За останнє чверть століття загальне здоровля людей поправилось; загально скаля смертностей зменшилась, а пересічний вік людини піднісся на чотирнацять років. Мужчин та жінок на пятьдесятім році життя не вважаєься більше старими, а пересічне місто виказує більшу пропорцію старих людей ніж колинебудь давніше.

Хоч усього цього поступу не можна приписати збільшенню вживання молока та його продуктів, загально припускають, що молоко відограло важну ролю в поправі здоровля народу. Сьогодня в самім місті Ню Йорку споживають 3,500-000 кварт молока денно, що припадає майже по пів кварти на кожного мешканця. Не зважаючи на великий обшар та численну людність, Ню Йорк стоїть у перших рядах найздоровших міст світа.

Звичай уживання молока є доброю прикметою, яку треба розвивати.

ФЛІС.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

GANNETT PLAYERS MAKE DEBUT IN SOMBER DRAMA BY CHEKHOV.

In presenting Chekhov's "Uncle Vanya," the Gannett Players last night made their way with fair success through a difficult stage masterpiece.

Faithful and artistic reproductions of rooms and costumes to be found in a country place in the Ukraine decidedly heightened the drama of nine lives, all apparently deprived of a part in Nature's plan. Denial of love, it would seem, had caused them all the misery that was never once lifted by a smile.

Some remarkably good performing was done at the beginning of the program last night by a dance group of the Ukrainian Youth Club who presented a half hour of folk dances in costume and they were receievd with enthusiasm. Helen Mitchell and Peter Tretiak were solo dancers.

J. W.
(Rochester Democrat and Chronicle,
Friday, February 15, 1935).

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН.

(194).

Тарзан добув зі себе більше сили та пробував задушити пантеру на смерть. Його зуби впилися в карк Шіти. Тепер йому вдалось обняти руками груди бестії, тоді, як його ноги обняли її черево.

Скачучи й гавкаючи люто, Шіта пробувала скинути Тарзана з себе. Вона качалася по землі, ставала на задні ноги та кидалася назад. Але ворог, що сів їй на плечі, держався її завзято. Могутні рамена обнимали її щораз сильніше.

У той час дівчина надбігла з короткою списою Тарзана. Роджер підбіг до неї, щоб узяти спису, але дівчина побігла далі попри нього та підійшла до Тарзана й пантери, що борикалися на землі.

Кілька разів вона пробувала приперти спису до тіла пантери, але за кождим разом боялася, щоб не скалічити чоловіка. Нарешті обоє вони лежали на землі на хвилину без руху, відпочиваючи з умучення, і тоді Ольга пробувала пробити списою пантеру.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ